

สถานการณ์การรับรองสถาบันการศึกษา และการให้ความเห็นชอบหลักสูตรการพยาบาลและการผดุงครรภ์

วิจิตร ศรีสุพรรณ Dr.P.H.*
ดร.ณิ รุจกรกานต์ Dr.P.H.**
พิชญ์นิตี คงประเสริฐ พยบ.***

สภาการพยาบาล เป็นนิติบุคคล จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ พ.ศ. 2528 และที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2540 มีวัตถุประสงค์เพื่อ ส่งเสริมการศึกษาการบริการการวิจัยความก้าวหน้าความสามัคคีและผดุงเกียรติของสมาชิก ในวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ อีกทั้งมีอำนาจหน้าที่ออกข้อบังคับสภาการพยาบาล ว่าด้วยหลักเกณฑ์การรับรองสถาบันการศึกษาวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ (ปัจจุบัน ข้อบังคับสภาการพยาบาล ว่าด้วยหลักเกณฑ์การรับรองสถาบันการศึกษาวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ พ.ศ.2550 ประกาศราชกิจจานุเบกษา เล่ม124 ตอนพิเศษ 97 ง วันที่ 15 สิงหาคม 2550) การให้ความเห็นชอบหลักสูตรการศึกษาวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ในระดับอุดมศึกษาของสถาบัน การศึกษาที่จะทำการสอนวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ เพื่อเสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา รวมทั้งรับขึ้นทะเบียนและออกใบอนุญาตให้แก่ผู้ขอเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ทั้งนี้เพื่อรักษา

มาตรฐานการศึกษาแห่งวิชาชีพให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาระดับอุดมศึกษา และควบคุมคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาที่จะขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ รวมทั้งเพื่อการคุ้มครองประชาชน ผู้ใช้บริการด้านสุขภาพ ให้ได้รับบริการการพยาบาลที่มีคุณภาพ ในระดับที่เป็นที่ยอมรับได้ทั่วไปในสังคม สภาการพยาบาล จึงดำเนินการพิจารณาให้การรับรองสถาบันการศึกษาการพยาบาลและการผดุงครรภ์ โดยกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขให้เป็นไปตามประกาศสภาการพยาบาล ซึ่งระยะเวลาการรับรองสถาบันการศึกษา ขึ้นอยู่กับค่าร้อยละของคะแนนในการประเมิน ซึ่งมี 5 ระดับ ดังนี้

ระยะเวลาการรับรอง 5 ปีการศึกษา ได้คะแนนร้อยละ 91-100

ระยะเวลาการรับรอง 4 ปีการศึกษา ได้คะแนนร้อยละ 81-90

ระยะเวลาการรับรอง 3 ปีการศึกษา ได้คะแนนร้อยละ 71-80

ระยะเวลาการรับรอง 2 ปีการศึกษา ได้คะแนนร้อยละ 61-70

*ศาสตราจารย์เกียรติคุณ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และนายกสภาการพยาบาล

**รองศาสตราจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

***หัวหน้างานรับรองสถาบันการศึกษา และการให้ความเห็นชอบหลักสูตรระดับพื้นฐาน สภาการพยาบาล

ระยะเวลาการรับรอง 1 ปีการศึกษา ได้คะแนน ร้อยละ 50-60

สำหรับสถาบันการศึกษาที่ได้คะแนนน้อยกว่า ร้อยละ 50 สภาการพยาบาลจะไม่ให้การรับรอง หรือ อาจให้การรับรอง 1 ปีการศึกษา อย่างมีเงื่อนไข และ ให้ชะลอการรับนักศึกษาตามมติคณะกรรมการ สภาการพยาบาล หรือลดจำนวนนักศึกษาลง

การรับรองสถาบันการศึกษา ทุกสถาบัน การศึกษา ต้องยื่นขอรับรองล่วงหน้า ก่อนถึงวันสิ้นสุด ระยะเวลาการรับรองสถาบันการศึกษา หรือก่อนเปิด รับนักศึกษา แล้วแต่กรณี ไม่น้อยกว่า 180 วัน

ในปีพ.ศ.2550 มีสถาบันการศึกษาการพยาบาล และการผดุงครรภ์จำนวน 61 สถาบันที่ได้รับการรับรอง จากสภาการพยาบาล ซึ่งส่งผลให้นักศึกษาที่สำเร็จ การศึกษามีสิทธิสมัครสอบเพื่อรับ ใบอนุญาต ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ และสามารถประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการ ผดุงครรภ์ได้ เมื่อได้รับใบอนุญาตแล้ว มีดังนี้

1. สถาบันการศึกษาที่ได้รับการรับรอง เป็น ระยะเวลา 5 ปีการศึกษา มี 15 แห่ง หรือร้อยละ 24.59 ของสถาบันการศึกษาทั้งหมด ได้แก่

1.1 สำนักวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัย วิทยาลัยลักษณะ (ปีการศึกษา 2547-2551)

1.2 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ (ปีการศึกษา 2549-2553)

1.3 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัย มหาสารคาม (ปีการศึกษา 2548-2552)

1.4 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัย เชียงใหม่ (ปีการศึกษา 2549-2553)

1.5 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัย มหิดล (ปีการศึกษา 2550-2554)

1.6 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์ (ปีการศึกษา 2550-2554)

1.7 ภาควิชาพยาบาลศาสตร์ คณะ แพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัย มหิดล (ปีการศึกษา 2550-2554)

1.8 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์ (ปีการศึกษา 2547-2551)

1.9 วิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย (ปีการศึกษา 2550-2554)

1.10 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีชลบุรี (ปีการศึกษา 2549-2553)

1.11 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสงขลา (ปีการศึกษา 2549-2553)

1.12 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สวรรค์ประชารักษ์ (ปีการศึกษา 2549-2553)

1.13 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุราษฎร์ธานี (ปีการศึกษา 2549-2553)

1.14 วิทยาลัยพยาบาล กองทัพบก (ปีการศึกษา 2548 - 2552)

1.15 วิทยาลัยพยาบาล เกื้อ การุณย์ (ปีการศึกษา 2548-2552)

2. สถาบันการศึกษาที่ได้รับการรับรอง เป็น ระยะเวลา 4 ปีการศึกษา มี 25 แห่ง หรือร้อยละ 40.98 ของสถาบันการศึกษาทั้งหมด ได้แก่

2.1 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัย ขอนแก่น (ปีการศึกษา 2546-2550)

2.2 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัย บุรพา (ปีการศึกษา 2548-2551)

2.3 สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมมาธิราช (ปีการศึกษา 2550-2553)

สถานการณ์การรับรองสถาบันการศึกษา และการให้ความเห็นชอบหลักสูตรการพยาบาลและการผดุงครรภ์

2.4 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัย
นเรศวร (ปีการศึกษา 2548-2551)

2.5 สำนักวิชาพยาบาลศาสตร์ วิทยาเขต
สารสนเทศพะเยา มหาวิทยาลัยนเรศวร (ปีการศึกษา
2549-2552)

2.6 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี
นครพนม (ปีการศึกษา 2548-2551)

2.7 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี
ขอนแก่น (ปีการศึกษา 2549-2552)

2.8 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีชัยนาท
(ปีการศึกษา 2549-2552)

2.9 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนันทบุรี
(ปีการศึกษา 2548-2551)

2.10 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี
นครราชสีมา (ปีการศึกษา 2549-2552)

2.11 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีพะเยา
(ปีการศึกษา 2551-2554)

2.12 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี
พุทธชินราช (ปีการศึกษา 2549-2552)

2.13 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี
พระพุทธบาท (ปีการศึกษา 2548-2551)

2.14 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนยะลา
(ปีการศึกษา 2550-2553)

2.15 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนราธิวาส
(ปีการศึกษา 2548-2551)

2.16 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสุนทร
(ปีการศึกษา 2549-2552)

2.17 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี
อุดรธานี (ปีการศึกษา 2549-2552)

2.18 วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า
(ปีการศึกษา 2548-2551)

2.19 วิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม
(ปีการศึกษา 2548-2551)

2.20 วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ
(ปีการศึกษา 2550-2553)

2.21 โรงเรียนพยาบาลกองการศึกษา
กรมแพทย์ทหารเรือ (ปีการศึกษา 2549-2552)

2.22 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัย
อีสต์สมิธตัน (ปีการศึกษา 2549-2552)

2.23 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัย
พายัพ (ปีการศึกษา 2549-2552)

2.24 คณะวิทยาศาสตร์ สุขภาพ และ
พยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยคริสเตียน (ปีการศึกษา
2549-2552)

2.25 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัย
สยาม (ปีการศึกษา 2549-2552)

3. สถาบันการศึกษาที่ได้รับการรับรอง เป็น
ระยะเวลา 3 ปีการศึกษา มี 15 แห่ง หรือร้อยละ 24.59

ของสถาบันการศึกษาทั้งหมด ได้แก่

3.1 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครปฐม
(ปีการศึกษา 2551-2553)

3.2 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครศรี
(ปีการศึกษา 2551-2553)

3.3 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนคร
เชียงใหม่ (ปีการศึกษา 2550-2552)

3.4 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนคร
(ปีการศึกษา 2550-2552)

3.5 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนคร
ลำปาง (ปีการศึกษา 2551-2553)

3.6 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนคร
ศรีธรรมราช (ปีการศึกษา 2550-2552)

3.7 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี
นพรัตน์วชิระ (ปีการศึกษา 2550-2552)

3.8 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี
สรพลสิทธิประสงค์ (ปีการศึกษา 2551-2553)

3.9 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสระบุรี
(ปีการศึกษา 2551-2553)

3.10 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี
อุตรดิตถ์ (ปีการศึกษา 2550-2552)

3.11 วิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า
เพชรบุรี (ปีการศึกษา 2550-2552)

3.12 วิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศ
(ปีการศึกษา 2551-2553)

3.13 วิทยาลัยพยาบาลตำรวจ (ปีการศึกษา
2550-2552)

3.14 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัย
รังสิต (ปีการศึกษา 2551-2553)

3.15 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัย
หัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ (ปีการศึกษา 2551-2553)

4. สถาบันการศึกษาที่ได้รับการรับรอง เป็น
ระยะเวลา 2 ปีการศึกษา มี 3 แห่ง หรือร้อยละ 4.92
ของสถาบันการศึกษาทั้งหมด ได้แก่

4.1 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัย
นราธิวาสราชนครินทร์ (ปีการศึกษา 2550-2551)

4.2 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี
สุพรรณบุรี (ปีการศึกษา 2551-2552)

4.3 คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยมิชชั่น
(ปีการศึกษา 2551-2552)

5. สถาบันการศึกษาที่ได้รับการรับรอง เป็น
ระยะเวลา 1 ปีการศึกษา มี 3 แห่ง หรือร้อยละ 4.92
ของสถาบันการศึกษาทั้งหมด ได้แก่

5.1 คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัย
เซนต์หลุยส์ (ปีการศึกษา 2551)

5.2 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ราชธานี (วิทยาเขตอุบลราชธานี) (ปีการศึกษา 2551)

5.3 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ราชธานี (วิทยาเขตอุดรธานี) (ปีการศึกษา 2551)

สำหรับสถาบันการศึกษาการพยาบาลและการ
ผดุงครรภ์ที่จัดตั้งขึ้นใหม่ ที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ จะ
ได้รับการรับรอง 1 ปีการศึกษา และสภาการพยาบาลจะ
ติดตามผลการดำเนินงานทุกปี ตามที่สถาบันขอรับรอง
ไว้ เกณฑ์ที่สำคัญได้แก่ จำนวนนักศึกษาที่รับ ซึ่งจะต้อง
ไม่เกินจำนวนที่แจ้งไว้ จำนวนอาจารย์ที่มีคุณวุฒิตาม
เกณฑ์ที่ระบุไว้จนครบ 4 ปี ซึ่งหลังจากมีบัณฑิตสำเร็จ
การศึกษาแล้ว จึงจะเข้าระบบการประเมินแบบปกติ
คือมีระยะเวลาการรับรอง 1-5 ปีการศึกษา สำหรับ
ในปีการศึกษา 2549-2551 มีสถาบันการศึกษา
การพยาบาลและการผดุงครรภ์ที่จัดตั้งขึ้นใหม่ ที่ได้รับ
การรับรอง (1 ปีการศึกษา) จำนวน 16 แห่ง ได้แก่

1. สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์
สุขภาพ วิทยาลัยนครราชสีมา (ได้รับการรับรองใน
ปีการศึกษา 2549 ปีการศึกษา 2550 ยังไม่ได้รับ
การรับรอง) นักศึกษาที่รับรองในปีการศึกษา 2549
นักศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 64 คน ชั้นปีที่ 2 จำนวน
67 คน)

2. คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัย
อีสเทิร์นเอเซีย (ได้รับการรับรองในปีการศึกษา 2549
ปีการศึกษา 2550 ยังไม่ได้รับการรับรอง) นักศึกษา
ที่รับรองในปีการศึกษา 2549 จำนวน 90 คน

3. คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยเชียงราย (ได้
รับการรับรองในปีการศึกษา 2550 ปีการศึกษา 2551

สถานการณ์การรับรองสถาบันการศึกษา และการให้ความเห็นชอบหลักสูตรการพยาบาลและการผดุงครรภ์

อยู่ระหว่างการพิจารณา) นักศึกษาที่รับรองในปีการศึกษา 2550 นักศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 64 คน ชั้นปีที่ 2 จำนวน 47 คน

4. คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยเฉลิมกาญจนา (ได้รับการรับรองในปีการศึกษา 2550 ปีการศึกษา 2551 อยู่ระหว่างกำหนดวันตรวจเยี่ยม) นักศึกษาที่รับรองในปีการศึกษา 2550 นักศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 39 คน ชั้นปีที่ 2 จำนวน 47 คน

5. คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย (ได้รับการรับรองในปีการศึกษา 2550 ปีการศึกษา 2551 ยังไม่ได้รับการรับรอง) นักศึกษาที่รับรองในปีการศึกษา 2550 นักศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 62 คน ชั้นปีที่ 2 จำนวน 64 คน

6. คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล (ได้รับการรับรองในปีการศึกษา 2550 ปีการศึกษา 2551 อยู่ระหว่างการพิจารณา) นักศึกษาที่รับรองในปีการศึกษา 2550 จำนวน 50 คน

7. คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยบัณฑิตบริหารธุรกิจ (ได้รับการรับรองในปีการศึกษา 2550 ปีการศึกษา 2551 ยังไม่ได้รับการรับรอง) นักศึกษาที่รับรองในปีการศึกษา 2550 จำนวน 50 คน

8. วิทยาลัยพยาบาลและสุขภาพ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา (ได้รับการรับรองในปีการศึกษา 2550 ปีการศึกษา 2551 อยู่ระหว่างการพิจารณา) นักศึกษาที่รับรองในปีการศึกษา 2550 จำนวน 80 คน

9. คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี (ได้รับการรับรองในปีการศึกษา 2550 ปีการศึกษา 2551 อยู่ระหว่างกำหนดวันตรวจเยี่ยม) นักศึกษาที่รับรองในปีการศึกษา 2550 จำนวน 80 คน

10. คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต (ได้รับการรับรองในปีการศึกษา 2550 ปีการศึกษา 2551 อยู่ระหว่างกำหนดวันตรวจเยี่ยม) นักศึกษาที่รับรองในปีการศึกษา 2550 จำนวน 50 คน

11. คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยเซนต์-เทเรซาอินติ (ได้รับการรับรองในปีการศึกษา 2550 ปีการศึกษา 2551 อยู่ระหว่างการพิจารณา) นักศึกษาที่รับรองในปีการศึกษา 2550 จำนวน 50 คน

12. คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น (ได้รับการรับรองในปีการศึกษา 2550 ปีการศึกษา 2551 ยังไม่ได้รับการรับรอง) นักศึกษาที่รับรองในปีการศึกษา 2550 จำนวน 70 คน

13. สำนักวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง (ได้รับการรับรองในปีการศึกษา 2550 ปีการศึกษา 2551 อยู่ระหว่างการพิจารณา) นักศึกษาที่รับรองในปีการศึกษา 2550 จำนวน 75 คน

14. วิทยาลัยพยาบาลพระยาภักดีชุมพล มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ (ได้รับการรับรองในปีการศึกษา 2550 ปีการศึกษา 2551 อยู่ระหว่างการกำหนดวันตรวจเยี่ยม) นักศึกษาที่รับรองในปีการศึกษา 2550 จำนวน 60 คน

15. คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี (ได้รับการรับรองในปีการศึกษา 2551) นักศึกษาที่รับรองในปีการศึกษา 2551 จำนวน 80 คน

16. คณะพยาบาลและวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี (ได้รับการรับรองในปีการศึกษา 2551) นักศึกษาที่รับรองในปีการศึกษา 2551 จำนวน 50 คน

ดังนั้น ผู้ที่มีความสนใจเข้าศึกษาในสาขาพยาบาลศาสตร์และผู้ปกครอง จึงควรตรวจสอบและทราบถึงสถานภาพของสถาบันการศึกษา ก่อนที่จะตัดสินใจเข้าศึกษา เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วแต่ไม่สามารถสมัครสอบเพื่อรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ได้ ผู้สนใจสามารถตรวจสอบรายนามสถาบันการศึกษาที่ได้รับการรับรองที่เป็นปัจจุบันได้ที่ www.tnc.or.th (ข้อมูล ณ วันที่ 12 ธันวาคม 2551)

เอกสารอ้างอิง

1. พระราชบัญญัติวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ พ.ศ.2528 และที่แก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2540. พระราชบัญญัติวิชาชีพ การพยาบาลและการผดุงครรภ์ พ.ศ.2528 และที่แก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติวิชาชีพการพยาบาล และการผดุงครรภ์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2540 และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2551: 9 - 29.
2. ข้อบังคับว่าด้วยการให้ความเห็นชอบหลักสูตร การศึกษาวิชาการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ระดับวิชาชีพ พ.ศ.2545.พระราชบัญญัติวิชาชีพ การพยาบาลและการผดุงครรภ์ พ.ศ.2528 และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดย พระราชบัญญัติ วิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2540 และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2551: 142 -150.
3. สภาการพยาบาล. ข้อบังคับว่าด้วยหลักเกณฑ์ การรับรองสถาบันการศึกษา วิชาการพยาบาล และการผดุงครรภ์ พ.ศ.2550.พระราชบัญญัติ วิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ พ.ศ. 2528 และที่แก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติ วิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2540 และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2551: 195 - 205.
4. สภาการพยาบาล. ประมวลรายงานการประชุม คณะกรรมการสภาการพยาบาล, มกราคม 2546- ธันวาคม 2550